

Till: Styrelserna för Upplands-Bro kommunföretag AB, Upplands-Bro kommunfastigheter AB, AB Upplands-Brohus

För kännedom: Kommunfullmäktige, kommunstyrelsen

Granskning av bolagsstyrning

EY har på uppdrag av Upplands-Bro kommuns bolags lekmannarevisorer granskat bolagsstyrelserna i syfte att bedöma om bolagsstyrelserna agerar ändamålsenligt och med tillräcklig intern kontroll.

Vår sammanfattande bedömning är att rollerna mellan bolagsstyrelse, VD och ägare inte är tillräckligt tydliga. Det samma gäller rollen som moderbolag och dess funktioner. I fråga om förutsättningarna för styrelser och VD att driva bolagen på affärsmässiga grunder bedömer vi att dessa förutsättningar tillämpas inom AB Upplands-Brohus, som är det enda av de tre bolagen med lagstöd för affärsmässig verksamhet. De övriga två agerar utifrån självkostnadsprincipen. För samtliga bolag ser vi även förutsättningar att verkställa ägardirektiv och medverka i kommunens expansion. Dock ser vi behov av ett medvetandegörande av de rollkonflikter som kan förekomma vid personunioner samt att tydliggöra en god och transparent struktur för hur ägardirektiv ska verkställas, vid behov tolkas, och följas upp.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi att Upplands-Bro kommunföretag AB i samverkan med dotterbolag och kommunen:

- Belys och tydliggör de olika rollernas innebörd, ansvar och lojalitet. Det avser funktioner inom bolagen, i förekommande personunioner samt moderbolagets roll, mandat och ansvar. Om Upplands-Bro kommun önskar förstärka moderbolagets (Upplands-Bro kommunföretag AB) roll i koncernen kan exempelvis kommunfullmäktige ge bolaget i uppdrag att utfärda ägardirektiv till dotterbolagen i administrativa och ickeprincipiella frågor, och i förekommande fall återrapportera till kommunfullmäktige.
- Belys vad "affärsmässighet" innebär och hur den ska bedömas på kort och lång sikt. Jämför begreppet med ägardirektivets uttryck "aktivt samhällsansvar" och innebörden av att vara samhällsnyttiga företag.
- Säkerställ ägardirektivens tydlighet och reducera behov av tolkning. Då behov föreligger kan exempelvis Upplands-Bro kommunföretag AB ges i kompletterande uppdrag att tolka ägardirektiv och återrapportera sådan tolkning till kommunfullmäktige. Idag anges för moderbolaget: *"Vid den händelse att något av de givna ägardirektiven för respektive dotterbolag kommer i konflikt med ett ägardirektiv från annat dotterbolag, ska moderbolaget tillfrågas"*. Det finns alltså redan ett uppdrag att tolka ägardirektiv men det omfattar inte de situationer som framkommit i granskningen.
- Upplands-Bro kommunföretag AB bör överväga att ge dotterbolagen i uppdrag att ta fram förslag på områden för koncern- och kommunsamverkan. En sådan inventering bör analyseras utifrån koncern- och kommunnytta med beaktande av tillräcklig affärsmässighet och samhällsansvar.

Vi önskar svar från styrelsen för Upplands-Bro kommunföretag AB senast 2021-05-31.

Lekmannarevisorerna i Upplands-Bro kommunföretag

Roger Gerdin

Thomas Ljunggren

Bilaga: Revisionsrapport – Granskning av bolagsstyrning